

24385/41

ללא
למכירה

בולאים

הירחון הישראלי לבולאות

סטמפס

Israeli
philatelic
monthly

בול-זכרון

להנרייטה סאלד

אלבומים לבולי ישראל

האלבומים הגדולים והיפים לאספן המעוניין בהנאה ובידע. האספנים יוכלו למצוא זו הפעם הראשונה, משכן ראוי לשמו לבולי הדואר שברשותם.

- * כל אלבום מלווה בצילומי בולים.
- * ברשימה מופיעים כל הבולים, החל מההוצאה הראשונה, ועד להוצאה האחרונה לפני תאריך הוצאת האלבום.
- * לכל בול מצורף הסבר.
- * מבוא היסטורי ובלאי קצר על ישראל.
- * סדר כרונולוגי.
- * מספרים מהקטלוג החדש לבולי העולם.
- * כריכה חזקה.
- * עטיפה רבגונית נאה.
- * השלמות שנתיות קבועות.
- * דפים ריקים ניתנים להשגה.
- * תרגום של כל השבילים.

בולי ישראל הם אמנותיים והדפסתם נאה. הם מקיפים את המורשת הדתית וההיסטורית של העם האמין. האלבומים המוצאים על ידינו ראויים לבולים אלה.

1. אלבומים לבולים בודדים ושבילים, עם כריכה..... \$ 5.00
- דפים כנ"ל בלבד..... \$ 3.00
- מילואים 1958..... \$ 0.25
2. אלבומים לצמדות שבילים, עם כריכה..... \$ 5.00
- דפים כנ"ל בלבד..... \$ 3.00
- מילואים 1958..... \$ 0.50
3. אלבומים לצמדות גלופה, עם כריכה..... \$ 6.00
- דפים כנ"ל בלבד..... \$ 4.00
- מילואים 1958..... \$ 0.50
4. דפים בולאיים ריקים, עם כריכה..... \$ 3.50
- דפים כנ"ל ללא כריכה..... \$ 1.50

לחשיף אצל

בישראל
ארנסט סטנק
רח' אלנבי 64, תל-אביב.

בארה"ב
GIMBLES
33rd. Broadway
New-York, N.Y. U.S.A.

מוחרי בולים ופנו אל:

MINKUS PUBLICATIONS, INC., 115 West 30th. street, New York 1, N.Y.

STAMPS בולאים

הירחון הישראלי לבולאות * ISRAEL PHILATELIC MONTHLY

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

Chief Editor: S. Shalit

עורך ראשי: ש. שליט

Philatelic Editor: A. Lindenbaum

עורך בולאי: א. לינדנבאום

Address: P.O.B. 2578, Tel-Aviv

כתובת המערכת: ת.ד. 2578, תל-אביב

חברי המערכת: ד"ר ו. הקסטר, זיגי אדלר, מנחם גלזר, ג. ויסלברג, מיכה טיינר.

NOVEMBER 1960

No. (41)

11

מס'

חשוון תשכ"א

קורא יקר,

א ספני ישראל ציינו במדליות ותעודות הוקרה על תצוגותיהם בתערוכת „תביב“ שנעלה בחודש שעבר בתל-אביב. אין ספק, שתערוכת „תביב“ היתה המאורע הבולאי העיקרי של שנה זו, ומשום כך הקדשנו לה שני עמודים נוספים, בהם שמות כל המשתתפים. **ב** וארשה, בירת פולין, ננעלה לא מזמן תערוכת בולים בינלאומית — „פולסקה 60“. רשמים על תערוכה זו והישגי בולאינו, מספר עורך „בולים“ שחזר לא מכבר מבקורו בתערוכה הנ"ל.

ג אנה — הרפובליקה הידידותית באפריקה המערבית, חגגה בחודש שעבר את יום הולדתו ה-51 של נשיאה הראשון, ד"ר קוומא נקרומה. דמותו, המתנוססת פעמים אחדות על בולי ארצו, מתוארת באחד מעמודי „בולים“.

ד ובר השרות הבולאי מסר פרטים אחרונים על שני בולי ישראל החדשים. כתבינו הצליחו לגלות פרטים נוספים הקשורים בבול הנרייטה סאלד, שלא נמסרו ע"י הדואר, אולם יש בהם ענין לצבור הרחב. פרטים אלה מתפרסמים במדור „חדשות הבולאות בישראל“. **ה** רפובליקה של קפריסין — זה שמה החדש של קפריסין לאחר ההכרזה על עצמאותו של האי. רשימה מפורטת על שרותי-הדואר של קפריסין הובאה תחת הכותרת „קפריסין באספקלריה בולאית“. מחבר הרשימה סוקר, בעיקר, תופעות בולאיות הקשורות בתקופת ההעפלה של נצולי שואת-אירופה לישראל.

ו עד הפועל של פ.י.ס.א. — הפדרציה הבינלאומית של אספני „דואר אויר“, נאות לקבל את אספני ישראל כסניף בפדרציה. להקמת חוג כנ"ל בישראל סיכויים רבים — פרטים בעמוד ב' של חדשות הבולאות בישראל.

ז רעי שנאה לישראל מופצים ע"י שונאינו בדרכים שונות, לרבות באמצעות בולי-דואר. ברשימה על בולי מצרים לשמוש רצועת עזה יבחין הקורא, בנקל בתעמולתה השקופה של מצרים.

ח דשות הבולאות בעולם משתרעות הפעם על פני שני עמודים. לפי בקשת קוראים רבים הגדלנו מדור זה ואנו מקוים, כי הרחבתו של המדור תביא תועלת ממשית לקוראנו. בלה מיוחדת של טיסות בשרות כוח החרום של או"ם, המתפרסמת בחוברת זו, נועדה בראש וראשונה לאספני בולי „אומות מאוחדות“. במקביל לה, ימצאו אספני „יודאיקה“, „גילוי“ חדש אודות בול-תני"ך שהופיע לא מכבר בארה"ב, ספורטאית יהודיה ברוסיה ועוד. **ט** ריעות אחרות, המתפרסמות בחוברת זו, הן מגוונות ונועדו לספק את כלל הקוראים, שלגביהם כל ידיעה בולאית מהווה תוספת ידע.

המערכת

הבולאות בישראל

בול זכרון למלאות 100 שנה להולדת הנרייטה סאלר

מראש, תישאנה חותמת של בית הדואר ירושלים.

אולם עד לפני זמן קצר נעשו הכנות לדפוס בול זיכרון להנרייטה סאלר, שצויר ע"י סטודיו "רלי" (רוטשילד וליפמן). בול זה, כפי שתארנוהו לפני חדשים מספר, מראה את דיוקנה של הנרייטה סאלר ובמרכזו שני ילדים, השותלים עץ על רקע של קיבוץ.

80 שנה להולדת ז'בוטינסקי ביום הולדתו ה-80 של זאב ז'בוטינסקי ז"ל, החל ב"ב בחשון תשכ"א (2.11.60) נפתחה במכון ז'בוטינסקי, במסגרת "בת"א, תערוכה המוקדשת לזיכורו של ראש בית"ר, זאב ז'בוטינסקי, במקום הוטבעה חותמת דואר מיזחדת.

בול הקונגרס הציוני הכ"ה בדצמבר שנה זו

עירית באול התנגדה לכלול את סימלה בבול הישראלי לכבוד הקונגרס.

סוחרי ישראל נתקבלו לארגון בינלאומי

ד"ר ה. הקסטר, שהוור לפני ימים אחדים מסיריה באירופה לאחר שעשה כשופט בינלאומי בתערוכת "פולסקה 60", סיפר לכתבים, כי בהיותו באנגליה בתערוכת "לונדון 60", השתתף כנציג ישראל בקונגרס בינלאומי של סוחרים בולים שהיה במסגרת התערוכה שם. סוחרי ישראל נתקבלו בפעם הראשונה כאגוד מוכר במסגרת האגוד העולמי של אגודות סוחרים הבולים. כנציגים מישראל השתתפו ד"ר הקסטר מחיפה, וא. סטנק מתל-אביב.

כן סיפר ד"ר הקסטר, כי המכון הבינלאומי לאקספרטיזיה בולאית (מכון לבדיקת מהימנותם של פריטים בולאים), שמרכזו בווינה בחר בו כאספרט ומחה בינלאומי ביטחון הקשור בארץ-ישראל והמנדט הבריטי. מעתה יכונו לד"ר הקסטר כאקספרט ומחה בינלאומי ב-

דואר ישראל הודיע על הופעתם הקרובה של שני בולים חדשים שיופיעו בחודש דצמבר לכבוד הקונגרס הציוני הכ"ה ויובל המאה להולדת הנרייטה סאלר. בול הנרייטה סאלר מראה את דיוקנה, את בנין "הדסה" בירושלים וקבוצת ילדים, המסמלים את טיפולה האימהי של מייסדת "עלית הנוער" בחניכיה.

ה. סאלר לפי הצעת "רולי" Unaccepted stamp for H. Szold

מעטפות היום הראשון צוירו על ידי "רולי" ותמכרנה במחיר 5 אגורות כל אחת. מעטפות חתומות

בפירסום ההודעה על הופעת בול הנרייטה סאלר, נתגלתה פרשה מתמיהה בקשר להכנתו של הבול:

תחילה באגוד בדברים עם משרדה של הגב' לילי אלר מירושלים, שנתמנתה כמוכרת הודעה להציג את הנרייטה סאלר. אך כשוחחנו עם חוגים המקורבים למדפיס הממשלתי שבקריה, נודע לנו ששתי הצעות שונות נמצאות בטיפול אצל המדפיס הממשלתי; לאחרונה נתנו הוראות להדפיס את בול הנרייטה סאלר שצויר בידי מר א. אדלר.

מר א. אדלר הינו גרפיאי מוכשר, עולה חדש מרומניה. הוא צייר עשרות בולים בשביל הדואר הרומני ובול הנרייטה סאלר יהיה הבול הישראלי הראשון, שצויר על ידו. הבול, שצורתו אופקית, הודפס בצבע לילך וכחול לפי שיתוף פוטוגרפיה על נייר בלי סימנים מימיים, בבית הדפוס הממלכתי הקריה. הנקיב — נקוב מסך 13:14, מס' הלוח 44.

סמל הרצל וירושלים בבול הקונגרס In honour of the 25th Zionist Congress

ישמש "מגן דוד" הידוע עם הירייה ושבעת הכוכבים, שהוכן ביטחון על-ידי הרצל עצמו. בימים אלה נודע, כי בתכניתו המקורית של הצייר א. ואליש היה לכלול בקומפוזיציה של הבול את סימלה של עירית באול, כדי לזכור את המקום שבו התקיים הקונגרס הציוני הראשון. אולם

3.5 מיליון ל"י — הפנסות השירות הבולאי

הכנסות השירות הבולאי ממכירת חומר בולאי לאספנים, הסתכמו בשנה שעברה ב-3,522,965 ל"י, סכום זה אינו כולל את המכירה שבאמצעות סניפי הדואר הרגיילים. לפי דרישה שנתון הממשלה הגיעו הוצאות התפעול של השירות הבולאי ל-1,143,828 ל"י והאילו התמלוגים לאוצר היו בסך 2,289,927 ל"י. הרווח — 89,210.

הבולאות בעולם

הבולים בסידרה הופיע בנובל בלתי רגיל: 105×83 מ"מ. כל בולי הסידרה מתארים פרקים מתוך חיבת החדשה, הערכים הם מ־20 גר. ועד 10 זל.

לרגל יובל המאה להולדתו של הוירטואוז המוזיקאי הפולני, איג'י נצי פארברסקי, הופיע בול זיכרון המתאר את דיוקן האישי. ערכו הי נקוב של בול זה — 2.5 זל. הבול הופיע ב־20 בספטמבר.

איגנאצי יאן פדרבסקי (נולד ב־1860) היה וירטואוז הפסנתר, מלחין וגם מדינאי פולני בשנים 1903—1913 היה מנהל הקונסרבטוריון הארשאי. ב־1919 כיהן כראש ממשלתה של פולין המשוחררת. בין שתי מלחמות העולם ערך סיורי קונצרטים באירופה ובאמריקה. חיבר אופרות, מוזיקה קאמרית, קונצרט לפסנתר ולתזמורת. אחרי כן בוש פולין בידי הנאצים בראשית מלחמת העולם השנייה נבחר איגנאצי פדרבסקי לראש הממשלה הפורמלית בגולה, שמושבה היה בלונדון. הוא מת בניריווק ב־1941.

ב־9 באוקטובר הופיע הערך של 40 גר. מתוך סידרת "יובל המאה לבול הפולני" עם הדפסירכב, יום הבול 1960 "הבול המחודש" הופיע במהדורה של 360 אף.

קוריאה

בקוריאה הדרומית הופיע בול זיכרון בן 40 ה. למלאות 5 שנים לשיטת החנוך החדשה במדינה. ב־מקביל לבול זה הופיעה דפית זיכרון בלתי מנוקבת. הצירוף זהה.

הולנד

ב־14 בנובמבר הופיע בהולנד סידרה בת המישה בולי זיכרון עם תמונות ילדים בתלבושות ימי הבישה מתחנות בהולנד. הבולים הודפסו בארבעה צבעים ומשאירים רושם רב. לכל הבולים נוסף ערך

12 CHINDELOOPEN + 9

NEDERLAND

כספי מוסף לטובת מוסדות ילדים. הם ישארו במחזור עד ל־31 בדצמבר 1961.

גנרל האמריקני הנועד, בעל "תכנית מארשל".

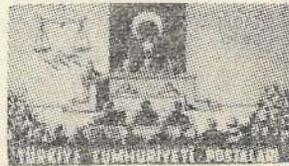
ליובל ה־125 של הרכבת הגרמנית, יוצא בגרמניה המערבית בול זיכרון מיוחד. הבול יופיע ב־7 ל־דצמבר, בערך נקוב של 10 ספ. במהדורה של 30 מליון ספס. ב־מרכזו נראה קטר בצבע שחור על רקע ירוק.

יפאן

לפתיחת הקונגרס הבינלאומי של נציגי הפרלמנטים מכל העולם, שינתקיים בהודו שבבר בטוקיו, הוציא הדואר היפני שני בולי זיכרון בערכים של 5 ו־10 יאן. הבול הראשון מראה ציור מסוגנן של המוטבים בפרלמנט היפני, ואילו השני מראה את בנין הפרלמנט. שני הבולים הופיעו במהדורה של 8 מליון.

תורכיה

ב־14 באוקטובר — מועד תחילת המשפט של קבוצת מנדריס־באיאר

— "אנשי המשטר שנפלו", הוציא הדואר התורכי שלושה בולי זיכרון, מהם אחד המתאר את בית המשפט הצבאי בפעולתו. שני הבר לים הנוספים שבסידרה מתארים דמות עם מאזני־צדק וסמל בית־המשפט הצבאי התורכי.

ב־ספטמבר הופיעו בתורכיה שני בולי זיכרון בקשר למיפקד האוכי לויסה, שני בולי אירופה ו־9 בולי "דמי דואר".

פולין

לאחר הופעתו של הבול המיוחד לתערוכת הבולים הבינלאומית "פולסקה־60", שנערכה ב־3 בספטמבר בוארשה, הוציא הדואר ה־פולני ב־14 לספטמבר בול זיכרון למדען הפולני, איגנאצי לוקסיביץ'. לוקסיביץ' ידוע בהמצאתו את מנורת הנפט במאה ה־19. דיוקנו נראה בבול כשהחלק מפניו מוארות ע"י מנורת נפט. ערכו הנקוב של הבול — 60 גר.

ב־20 בספטמבר הופיעו בפולין, 7 בולי זיכרון עם תמונות אמנריות מתוך כנסיות ידועות. אחד

בלגיה

הדואר הבלגי הוציא בול מיוחד לעדוד הבולאות בקרב הנוער. הי

בול נושא כתובת דולשונית — "האספנות מעשייה ומפתחת את הרוח", נוסף לבול זה הופיעה סידרת צדקה מיוחדת בת 6 ערכים המציגים את שטחי הפעולה השונים של יוניציף לטובת ילדי כל הגזעים.

שוודיה

היאלמר ברנטונג, מייסדה של המפלגה הסוציאלי־דמוקרטית ב־שוודיה, יוצאה ב־23 בנובמבר ב־שני בולים מיוחדים.

ברנטונג ייסד את תנועת העבור דה בשוודיה (1889) ועד מותו ב־1925 עמד בראש המפלגה. הוא נבחר שלוש פעמים לראש הממשלה השוודית (1910—1925) ופעל רבות לצימצום שלעות העבודה וביטוח לאומי לכל התושבים.

בשנות חייו האחרונות פעל ל־פירוק גשק כללי בעולם.

גרמניה המזרחית

לרגל אולימפיאדת השת, שנפתחה ב־16 באוקטובר בלייפציג, הוציא הדואר המזרח־גרמני שלוש בולי זיכרון לציון המאורע. בול אחד מראה צריחה שני — סוס והבול השלישי מראה את הרץ. הכתובת על גבי הבולים: "האולימפיאדה ה־14 לשח בלייפציג".

גרמניה המערבית

"הכיפה האדומה" לאחים גרים שימשה נושא לארבעה בולים חדשים שהופיעו ב־1 באוקטובר ב־גרמניה המערבית. הבולים מתארים פרקים שונים מתוך סיפורם של האחים גרים. הם הודפסו ב־צבעים שונים וישארו במחזור עד ה־31 בדצמבר 1960.

ב־15 באוקטובר הוציא בול זיכרון שהוקדש לג'ורג' מארשל, הי

הבולאות בעולם

חדשות

לציון השנה האורחית החדשה. ב- מרכז הבול נראה ספר תנ"ך פתוח, אולם לאכזבתם של אספני "יודאיקה" אין זה אלא ספר "ה- ברית החדשה". אנו מדגישים פרט זה לבל יטעו האספנים בראותם בבול ה"בייבל" החדש את ה" תנ"ך. על אחד מעמודי הספר ניתן להבחין בכתובת הלוקחה מפרקי לוקס הקדוש שבברית החדשה. מימין לספר נראה פמוט עם גר דולק.

אלבניה

הדואר האלבני הוציא לא מכבר סדרה בת 4 בולים בערכים שונים. הבולים שהופיעו במלאות 80 שנה ליסודה של האגודה האלבנית לחקר הלשוני, מראים את דיוקניהם של שלושה בלשנים אלבניים ובבול ה- רביעי נראית תעודה היסטורית הקשורה ביסודה של האגודה.

וויטנאם

הרפובליקה העממית של וויטנאם הוציאה בול מיוחד לנכי"ב- חמה בארץ זו, המשחרר אותם מ- תשלום בעד משלוחי דואר. הבול אינו נושא שום ערך והוא הודפס בצבעים כחול, ירוק ואפור. הבול מראה נכי"מלחמה בשעת עבודתם בשדות האורז.

ארצות הברית

ב-4 באוקטובר הוצאה מהדורה בת 120 מליון בולים לכבוד הסני- טור נוברט טאפט ממדינת אהיו. ב-4 בנובמבר הוצא בול דומה לכבוד סנטור ולטר ג'ורג' ממדינת ג'ורג'יה. בנובמבר יוצא גם בול מיוחד לכבוד ג'ון פוסטר דאלס, שר החוץ האמריקני שנפטר לפני כשנתיים.

מבולי ארה"ב האחרונים מסידרת ה"אני טאמין" - "קרדו".

את דיוקנו של ד"ר נקרימא. ה- בול השלישי צויר בידי ו. וינד ומראה את מפת אפריקה ודגל ה- מדינה כשהוא מסתלסל על גבי עמוד שיש הנראה במרכז המפת. תקופת המכירה של בולים אלה הוגבלה עד 20 באוקטובר 1960.

שוויץ

ב-24 באוקטובר הוצא במרכז ה- אירופאי של האומות המאוחדות, בול בודד בן 5 פרנק בצבע כחול,

הזהירו מזויפים אולימפיים

באולימפיאדה, שנערכה ב- רומא, הופיעו שתי סדרות בול- לים אולימפיים מזויפים של קובה ופרגואי (אמריקה הדרר- מית), שהודפסו באיטליה וב- צרפת. בשנה אולימפית זו הור- ציאו המדינות השונות כה הר- בה סדרות בולים אולימפיים. עד שהאספנים התקשו לרכוש את כל הבולים האלה, מה גם שסוחרים הבולים למיניהם ברר- מא העלו את המחירים. בנסי- בות אלו גמצאו גם זיפני בול- לים, שהדפיסו בולים מזויפים של קובה ופארגואי. שגרירויות המדינות האלו פירסמו ברבים את הזיזופים והזהירו את הצי- בור, אולם איחרו את המועד. אמנם המשטרה הבינלאומית (אינטרפול) פתחה בחקירה ו- התברר שבולים אלה הודפסו בצרפת ובאיטליה, אבל בינ- תיים נפלו בפה אלפי אספנים, שרכשו בולים מזויפים והפ- סידו אלפי לירות.

לכבוד יום האו"ם שחל בתאריך זה, הבול מראה את ארמון האר- מות בג'נבה. במקביל לבול זה הוצ- אה סידרה בת 12 ערכים שימשו כ"דמי-דואר".

אוסטרליה

לקראת הג'המולד הגוצרי יצאי- הדואר האוסטרלי בול מיוחד

טוגו

במלאות 15 שנה לאומות המאו- חדות הוצאה סידרה בת 6 ערכים בני 30 ו-50 סנט; 1, 10, 25, 30 פרנק.

הנשיא איזורנאור מקבל את בולי "הפיטגה" שלא נתקיימה, מידי ראש ממשלת טוגו, בביקורו בארה"ב.

א"ם

ב-9 בדצמבר יוצאו עליידי דואר א"ם שני בולים לציון הבנק ה- בינלאומי לשיקום ולפיתוח. הבולים יודפסו ביפאן בערכים של 4 ו-8 סנט במהדורה של 3 מליון טפסים. הציויר מתאר מגוף עם סמל א"ם הבא לסמל שתוף פעור לה בינלאומי. סידרה אחרת של האו"ם הופיעה ב-24 באוקטובר, במלאות 15 שנה לאירגון האומות המאוחדות.

רוסיה

ב-29 באוגוסט הוצא בול זיכרון בן 40 קופ. עם תמונת-נוף של ה- צייר היהודי יצחק לזיתן. שם ה- צייר מופיע על גבי הבול. בול אחר שהוצא בתאריך זה הוקדש ל"יערות רוסיה". ב-3 בספטמבר הופיעו שלושה ערכים לעידוד ההגנה על בעלי- חיים.

ב-10 בספטמבר הופיעו שני ער- כים לציון "שבוע ההתכתבות".

גאנה

ב-21 בספטמבר הופיעו בגאנה שלושה בולי זיכרון לרגל יום הול- דתו ה-51 של נשיא המדינה ד"ר קואמא נקרומא (ראה מאמר מיר- חד). שני הבולים מתוך הסידרה צוירו בידי צייר גאנאי ומראים

בספרות הבולאית

קטלוג „צומשטיין“ אירופה - הוצאת 1961

ZUMSTEIN CATALOGUE 1961

מהדורה חדשה של קטלוג „צומשטיין“ 1961, הוצאה 44 הגיעה לישראל ונמצאת למכירה בבתי-המסחר לבולים.

במהדורה החדשה למעלה מ-1500 עמודי טקסט, 19 אלף תצלומי בולים ו-120 אלף מחירי בולים. ההקדמה לקטלוג נכתבה בשפה האנגלית ואילו ההסברים מופיעים בגרמנית.

קטלוג „צומשטיין“ טוקר את כל ארצות אירופה, לרבות מושבות גרמניה לשעבר ומשרדי-דואר של מדינות אירופה בארצות שמעבר לים. מחירו בישראל — 12 ל"י.

„ישראל בראי הדורות“

נסיון ראשון לספר את תולדות ארץ-ישראל בבולי-דואר, רעיון שהוא מקורי ביותר, נעשה בידי שלמה דומיניץ בספרו החדש „ישראל בראי הדורות“ (הופיע בהוצאת „ניב“, תל-אביב).

בספר ארבע תקופות היסטוריות: התנ"ך; יהודה — רומי — ביזנץ; הכיבוש הערבי — שלטון האיסלם

וחיבת ציון — עצמאות ישראל. כל תקופה ותולדותיה, כפי שבאו לביטוי בבולי-דואר בעולם כולו. כל פרק מתוך הפרקים הרבים המתייחסים לכל תקופה מלווה שפע של צילומי בולים. ואף-על-פי שהספר לא נועד לאספני בולים דווקא, הוכנו הגלופות בדרך כלל בגודלם המקורי של הבולים, דבר המאפשר למעוניינים להצמיד את הבולים הנזכרים בספר אל התדפיסים שבו.

הצד הפילטלי שבספר לא שימש מטרה עיקרית של המחבר והוא נועד בראש וראשונה לקורא אשר באמצעות האילוסטרציות הרבות, מובאות תגי-כיות ודברי אישים הפזורים לרוב בספר, יצליח עד מהרה לקבוע בזכרונו סקירה, ולו חטופה, של תקופות היסטוריות, תאריכים ואירועים חשובים הקשורים בתולדות האומה הישראלית והראויים לזכירה.

המחבר מציין בהקדמתו, כי בהכנת הספר עשה קרוב לשלוש שנים. ואכן, ניכרת העריכה המסודרת עם מפתח של מאות שמות ומקורות.

הספר, שמחירו 5.90 ל"י, יופיע בקרוב גם בשפה האנגלית ע"י מכון הרצל שליד הסוכנות היהודית בארה"ב.

יוקם חוג אספני „דואר-איר“ בישראל

לאירגון הבינלאומי — פיס"ה. לאירגוני המהירה של החוג הישראלי נועדה חשיבת רבה, שכן בתחילת השנה הבאה, לא יאוחר

סמל פיס"ה

מחודש מאי 1961, תיערך בווינה, אוסטריה, תערוכה בינלאומית של „דואר איר“ ואם יוקם בארץ חוג מיוחד, תובטח לאספנינו השתתפות נאותה בתערוכה הנ"ל. המער ניגים להצטרף לחוג יפנו בכתב לת.ד. 2578, תל-אביב.

★

ישראל לא הזומנה למוננקו במוננקו התקיימה תערוכת בולים בינלאומית שלא בחסות פיס"ה — הפרציה הבינלאומית לבולאות. התערוכה הוצגה בחסותו של הנסיך רג'ייה, ומטרתה לקבוע את הבול היפה ביותר בעולם. כפי שנועד, ישראל לא הזומנה לתערוכה זו.

בסדריו באירופה, נפגש עורך „בולים“, מר ש. שליט עם מזכיר פיס"ה — הפרציה הבינלאומית של אספני „דואר איר“, וניהל עמו שיחה על הקמת חוג ישראלי של אספנים בנושא הנ"ל. השיחה התנהלה ביוזמתו של מזכיר פיס"ה, מר מ. קיפמן, אשר הביע את התפעלותו על כך, שבישראל, הידועה בהישגיה הבולאיים, לא קיים עדיין חוג אספני „דואר איר“.

לאור העובדה שמצויים בארץ בולאים רבים המאספים חומר זה

בול הבעש"ט דומה לבול הקרן הקיימת

נתו של הבעש"ט, אינה אלא הש"ערה. לדעת יודעי דבר, לא קיימת כלל תמונה אמיתית של הבעש"ט ולכן נבחרה תמונת בית מדרשו.

הבול יודפס בצבע אחד ויהיה דומה מאד לבול הקרן הקיימת ש-הוצא בשעתו במסגרת עשרה בור-ליגולה, המתארים יצירות של אמנים יהודים, רחובות ובניינים יהודיים בתפוצות הגולה.

סיפור חייו של הבעש"ט מעט, כידוע, באגדות רבות, ואך מעט ידוע בוודאות על חייו.

בול הבעש"ט, שזכה להיקרא „בולו של ב. מינץ“ (השם ניתן עליידי השר עצמו שקרא לו „הבול שלי“), כבר נמצא בשלבי הכנה מעשית, וכפי שנודע הוא יתאר את בית מדרשו של אבי החסידות, רבי ישראל בן אל-עזר, המכונה הבעש"ט.

בדעת שר-הדואר היה לאשר בול-זכרון עם דיוקנו של הבעש"ט; אולם הדבר נבצר ממנו מפאת חוסר תמונה מהימנה של הבעש"ט, שכן התמונה המצויה כיום בספרים שונים, והמתימרת להיות תמו-

ד"ר נקרומא — הכל יכול

עם הופעתם של שלושה בולי הזיכרון להגל יום הולדתו ה-51 של ד"ר קוומא נ'קרומא (ספטמבר 21) — תאריך שהפך לחג לאומי בגאנה — מן הראוי לסקור בקצרה את תולדות חייו של נשיאה הראשון של גאנה, אשר דמותו תופסת מקום נכבד בבולי ארצו.

של בריטניה, הנתנה מאוטונומיה רבה יותר מכל מושבה בריטית אחרת ובבחירות בפברואר 1951 ניצחה "מפלגת הכינוס העממית" בראשות ד"ר קוומא נ'קרומא, ש' נבחר בפברואר 1950 למאסר על פעולות מרי. הוא נבחר לפרל-מנט וכתוצאה מכך שוחרר מכלאו והיה לשר החוץ של ארצו.

מכאן והלאה היתה הדרך לעצ-מאות קלה יותר. ב-6 במרץ 1957 קבלה הוף הוהב עצמאות כדנית מלאה, שם המדינה היה "גאנה" וד"ר נקרומא לראש הממשלה.

בראשון ליולי 1960 הוכרזה גאנה כרפובליקה בתוך חבר ה-עמים הבריטי וד"ר נקרומא היה לנשיא המדינה. בשל מנהג מקומי הוא קבל את השם "OSAGYEFO" שפרושו "הכל יכול".

חלקו של ד"ר נקרומא בבולי ארצו

יצוין, כי ד"ר נקרומא מתענין אישית בכל הקשור בבולי גאנה. לא פעם העיר את הערותיו ואף ביקש שינויים בציורי הבולים. כאשר הגיש בשעתו הצייר היהודי ו. וינד את הצעתו לבולי גאנה ליום האו"ם 1958, מצא ד"ר נ'קרומא ששתי הידיים שמאליות ו-צווה, כמובן, לשנות לשתי ידיים (החשך בעמוד 9)

כלה וסוציולוגיה. לאחר מכן למד פילוסופיה, תוך כדי למוד בסמינר התיאלוגי ע"ש לינקולן ועשה עבודת מחקר באוניברסיטה של פנסלביה.

ב-1942 הוא זכה בתואר גבוה בתוך ובתואר ב. א. בהיסטוריה. קוומא נ'קרומא המשיך בהשתל-מותו בפילוסופיה והיסטוריה יו-נית וכרשית. באוניברסיטת פנסל-בניה קבל תואר מ. א. בפילוסופיה (1943) והמשיך לעבוד לתואר דוקטור. רצונו העז לשוב לאפ-ריקה, מולדתו, היה חזק מדי כדי להחזיקו במסדרונות האוניברסי-טה. הוא עזב את ארצות הברית ובשנת 1945 הגיע ללונדון, שם פגש את ד"ר ג'ורג' באדמור, ה-רוח הצבאית של פאן-אפריקאיות אשר ראה בקוומא את המנהיג ה-טבעי של אפריקה החדשה. בימים ההם החלה לפעול תנועה פוליטית בין הסטודנטים האפריקאיים ב-אנגליה וק. נקרומא היה ימוכירה של "מפלגת הכינוס העממית" ומציא לאור של כתבהעת "ה-אפריקני החדש".

קוומא נ'קרומא הוזמן ב-1947 לשוב בדהיפות לחוף הוהב כדי לעמוד בראש התנועה הלאומית "יוניסד גולד קואסט קינזונשן". הוא ערך מסע פוליטי מאורגן למען עצמאות עמ, אך פעילותו הענפה הביאה להתנגשויות עם המשטר הבריטי בחוף הוהב, אולם הובילה להתפתחות הדרגתית ל-שלטון עצמי, תוך הסכמה והג-דרה של השלטונות הבריטיים. ואף-על-פי-כן נכלא נקרומא ב-בית כלא, יחד עם מספר מנהיגים אחרים של התנועה הלאומית.

חוף הוהב, שהיתה מושבת-כתר

ד"ר נקרומא נולד ביום שבת, מארע שהיה לפני 51 שנה, בעיירה קטנה בשם נקרופיל בחלק המזרחי של גאנה. חינוכו החל בבית-ספר כפרי בעל הדר אחד. אחרי שמונה שנות למוד בבית-ספר יסודי, המ-שיך ללמוד בקלג' שבאקרה בשם Training College וכן ב-Prince of Wales College, שם בא במגע לראשונה עם האפ-ריקאי הלאומני הידוע, ד"ר קוויג'י אגרי, אחד המשכילים החשובים של אפריקה. ד"ר אגרי, שנפטר בניו-יורק בשעת טיול למודי, היה אדם מתון אשר האמין באפ-שרות של שתוף פעולה בין לבנים ושחורים באפריקה. אחת מאמרותיו המפורסמות שמשא אף רעיון לצירוף ארבעת הבולים ה-ראשונים של גאנה שהוצאו ב-6 למרץ 1957, המתארים את הנשר האפריקאי במעופו.

ספרו, מוזיקה ומדיניות

קוומא נ'קרומא היה פעיל בס-פורט ופיתח חיבה מיוחדת למר-זיקה האפריקאית. בעודו תלמיד בבית-ספר למד לתופף ולדבוי ידועי דבר, ידע לתופף היטב, אחרי שגמל את חוק למודיו ב-1930, השתלם בבית-ספר תיא-לוגי במטרה לשמש מנהל בסמינר לומאנ'קאטולי.

כתביו של המדינאי הניגרי נ'מדי אזיקווה השפיעו על נקרומא הצעיר והוא בקש להת-קבל לאוניברסיטת לינקולן באר-צות הברית, כדי להרחיב דעת. אחרי מאבקים ושידולים רבים, נכנס האפריקאי הצעיר לאוניבר-סיטה ע"ש לינקולן בשנת 1935 וגמל ב-1939 בתואר ב. א. בכלי

הכוח השוודי הוא היחיד, עד כה, שהפעיל חותמת מיוחדת, בדומה לחותמת המקובלת בסיני, בציון השם „קונגו“.

היחידות הנמצאות עתה בקונגו הן:
ארצות אמריקה — חבש — 2547 חייל;
 גאנה — 2389; סודן — 390; תוניס — 2427;
 ק"ע"ם — 500; וכן יחידה קטנה של חיילי מאלזיה.
ארצות אירופה — דנמרק, אירלנד, איטליה, יוגוסלביה, הולנד, נורבגיה ושוודיה.
ארצות אסיה — הודו ופקיסטן.
ארצות אמריקה — הטיג, קנדה, ארצות הברית.

דואר כוחות או"ם בקונגו

כוחות החרום של האומות המאוחדות הנמצאים בקונגו, החל מ-15 ליולי 1960, משתמשים עדיין בבולי קונגו הרגילים. לכוחות אלה אין בסיס דואר צבאי כפי שישנו לכוחות הנמצאים בסיני, אולם דברי הדואר הנשלחים עלי ידי חיילי או"ם מבית הדואר בליאופולדוויל שבקונגו, ראוים להיכלל באוספי „האומות המאוחדות“.

טיסות מיוחדות בשרות האו"ם

אנו מביאים בזה רשימה נוספת של טיסות מיוחדות בשרות האו"ם, כהשלמה לרשימות הקודמות. בחלק מן הטיסות לא הוטבעה חותמת מיוחדת — רשימת טיסות אלה מופיעה בטבלה התחתונה.

טיסות עם חותמת מיוחדת

מס' סדורי	תאריך	חברת התעופה	למקום	כמות המעטפות
56	3.4.60	פ.א.א.	ברזיליה	3033
57	5.4.60	סבנה	מוסקווה	5146
60	24.4.60	יונייטד	פורטלנד	4816
61	14.5.60	איר-אינדיה	בומביי	4601
65	17.5.60	ט.ו.א.	ליסבון	4664
66	17.5.60	ט.ו.א.	מדריד	4220
68	27.5.60	ט.ו.א.	אתונה	5553
69	27.5.60	סוויסאיר	ציריך	7729
70	2.6.60	אלאיטליה	רומא	3299
73	14.6.60	אלאיטליה	תל-אביב	2488

טיסות ללא חותמת מיוחדת

46	24.1.60	סבנה	בריטל	3630
47	30.1.60	איר-פרנס	פריס	2210
48	31.1.60	ב.א.א.ס.	נסאו	1322
49	31.1.60	ב.א.א.ס.	מינטגו באי	1318
50	17.3.60	לופטהנסה	פרנקפורט	5296
51	1.4.60	לופטהנסה	פרנקפורט	2000
52	1.4.60	ברניף	בלבוא	1320
53	1.4.60	ברניף	לימה	1260
54	1.4.60	ברניף	בואנוס איירס	1321
55			פנמה סיטי	1040
58	10.4.60	אוסטרן	ניו-אורליאנס	1470
59	24.4.60	אוסטרן	סן-גואן	1150
62	15.5.60	דלטה	ניו-אורליאנס	1639
63	15.5.60	דלטה	אטלנטה	1559
63	15.5.60	דלטה	הוסטון	1490
67	25.5.60	יונייטד	דנוור	1292
71	3.6.60	אוסטרק	אטלנטה	802
72	3.6.60	אוסטרק	הוסטון	831

(המשך מעמוד 8)

ימניות... במקרה אחר, כאשר הצייר ר. מילטון צייר את בולי ועידת אקרה שנתקימה ב-1958, גילה ד"ר נקרומא, כי הבול ה"מראה את אפריקה, תוך ציון גבולותיהן של כל המדינות שהשתפו בוועידה, תאר בצורה לא נכונה את גבולותיה של מרוקו. גבולות אלה לא הקיפו את השטח שהיה בזמנו בידי ספרד ונכלל עתה בגבולות מרוקו. כידוע, עוכ"בה הדפסת בולים אלה והיכנה גלופה חדשה לפיה הודפסו ה"בולים הידועים עתה כבולי „ועידת אקרה“.

ד"ר נקרומא הוא בין ראשי ה"ממשלה הבודדים בחבר העמים הבריטי שדיוקנו מתנוסס על בולי ארצו. אנו מוצאים את דיוקנו ב"ארבעה הבולים הראשונים של עצמאות גאנה. בולים אלה הופיעו מאוחר יותר עם הדפס-רכב לכ"בוד בקורו של ד"ר נקרומא בארצות הברית וקנדה. לכבוד יובל 150 שנה להולדת אברהם ליני"קולן הוצאו שלושה בולי זיכרון וכן דפית זיכרון שכללה את ציורי הבולים. ד"ר נקרומא נראה בכל הבולים על רקע פסל לייקולן.

תערוכת בולים לא

על נושאים, וכן הוחלט כי פרסי-הכבוד וכן ציונים לשבח של חבר השופטים יצורפו למדליות. חבר השופטים מציין בסיכומו בסיפוק את הרמה הבולאית הגבוהה והסידור המרהיב-עין של המוצגים ומביע הוקרה למציגים על המאמצים שהשקיעו ועל הצלחתם בהעמקת ידע בולאי.

כל החלטות חבר השופטים נתקבלו אחרי דיון מקיף, פה אחד.

הזוכים בפרסי "תביב"

(המספר מימין לשם מציין את המוצג הרשום בקטלוג התערוכה).

אגף כבוד: — מוצג מס' 27 — יעקב קליין, ירושלים. משתתפים מחוץ לתחרות: — (24) — ה' ג' מינק, תל-אביב; (46) — גרשון אדומי, אשק-לון; מ. פרצלן — (ספרות), רמת-השרון. הפרס הגדול של שר הדאר עבור האוסף היפה של ישראל, בצירוף מדלית זהב — (50/21/20) — שפיגל יהושע, תל-אביב. הפרס הגדול של ראש עיריית תל-אביב—יפו עבור האוסף הכללי היפה, בצירוף מדלית-זהב — (29) — דוד תיאודור תל-אביב; הפרס הגדול של ועד תערוכת "תביב" לאוסף-מחקר, בצירוף מדלית זהב-כסף — (3) — פולק פ' וו', תל-אביב.

מדליות זהב

(47/9/4/2) — ליברכט אריה, חיפה; (17) — פרידמן יוסף, חיפה; (19) — שטיין אגון, תל-אביב; (25) — סינק גנס, חיפה; (31) — גנס צבי, חיפה, עם ציון לשבח של חבר השופטים; (86/85/84) — סגל ישראל, תל-אביב.

מדליות זהב-כסף

(13) — בלאושטיין משה, חיפה; (22) — כהן ליאו, תל-אביב, עם פרס כבוד של אגודת בולאי חיפה; (23/23א/23) — כץ גרשון, תל-אביב; (26) — פרוינדטל הרמן, חיפה; (34) — וטרמן פליכס,

תערוכת "תביב", שנעלה ב-19 לאוק-טובר 1960, תירשט ללא טפק, כדף מזהיר נוסף בתולדות הבולאות הישראלית וכמפגן אירגוני מצויין של האגודה התל-אביבית לבולאות.

התערוכה נפתחה ב-9 לאוקטובר 1960, במוזיאון העירוני על-שם דיזנגוף בתל-אביב, ואם חששנו תחילה, שהתערוכה הבינלאומית "תביב", שנערכה לפני שלוש שנים בתל-אביב, תאפיל על הישגיה של "תביב" — הרי עתה נוכל לציין בביטחה, כי "תביב" לא נפלה במאומה מכל התערוכות הלאור-מיות שנערכו עד כה בישראל.

מתוך דו"ח חברי-השופטים של "תביב"

חברי-השופטים בתערוכת "תביב" הורכב מה"ה: ד"ר זיגפריד אשר — יושב ראש כבוד; ד"ר משה אופיר (ת"א); גרשון אדומי (אשקלון); אוטו הופמן (ירושלים); ד"ר ורנר הקסטר (חיפה); ד"ר משה חזקי (ת"א); הנס ג' מינק (ת"א); יעקב קליין (ת"א); משה פרצלן (ת"א); פנחס קנר (ת"א).

ד"ר זיגפריד אשר ומר אוטו הופמן נעדרו משיבות חבר השופטים מסיבות בלתי תלויות בהם. מר משה פרצלן נבחר כיושב ראש חבר השופטים ומר הנס מינק כמזכיר.

ועד התערוכה העמיד לרשות חבר השופטים מדליות זהב, זהב-כסף, כסף וארד; וכמו כן תעודות-הכרה.

פרסי-כבוד הועמדו לרשות חבר השופטים על-ידי: שר הדאר — הפרס הגדול לאוסף היפה של יש-דאל (ספרי "עולם פני המקרא").

ראש עיריית תל-אביב—יפו — הפרס הגדול לאוסף הכללי היפה.

ועד תערוכת "תביב" — הפרס הגדול עבור אוסף מחקר.

(שני פרסים אלה ניתנו בצורת מוצרי כסף).

מחלקת החינוך של עיריית תל-אביב—יפו — לאוסף היפה של נוער.

פרסי כבוד נוספים ניתנו על-ידי:

התאחדות אגודות הבולאים בישראל; האגודה התל-אביבית לבולאות; אגודת בולאי חיפה; אגודת סוחרי בולים בישראל; האגודה הפילטלית האמריקאית; אגוד אספני "יודאיקה"; נשיא לשכת המסחר תל-אביב-יפו; חברת א. לוינאפשטיין בע"מ.

חבר השופטים החליט להעניק לשרות הבולאי שליך דואר ישראל — מדלית-זהב ולהביע הערכה על תצוגתו המצויינת.

חבר השופטים החליט להמליץ בפני ועד התערוכה על הענקת פרס מיוחד והבעת הערכה למר ירחמיאל אוקו על עבודתו באירגון התערוכה וביצועה.

חבר השופטים החליט כי כל המוצגים, בלי יוצא מן הכלל, יהיו כפופים לדירוג אחיד, כולל אוספים

יעקב, תל־אביב; (67/66) — ברסט צבי, תל־אביב; (73) — דהרי דב, תל־אביב; (74) — דהרי דב, תל־אביב; (76) — הירשלר יונה, תל־אביב; (77) — הירשלר יונה, תל־אביב; (78) ווינגר פיבל, רמת־גן; (79) — זיגלמן דוד, אפיקים; (80) חנין נח, תל־אביב; (81) — חנן דוד, גליליים; (87) — ספיר יוסף, תל־אביב; (93) — שייטליס יצחק, תל־אביב.

תעודות־כבוד

(54) — אדומי שמעון, רמת־גן; (58) — אמיץ מיכאל, תל־אביב; (61) — בהיר ירחמיאל, הרצליה; (82) — כהני צבי, גבעתיים; (90) — קאופמן שמואל, תל־אביב; (92) — שטיינר היינריך, חולון.

תעודות השתתפות

(6) — ד"ר רפס יהושע, תל־אביב; (16) — פכטר צבי, תל־אביב; (64) — בליצר שלמה, תל־אביב; (68) — ברשלום גיורא (גבעת־חיים); (75) — דהרי דב, תל־אביב.

אוספים של בני נוער

(101) — בורק יצחק, תל־אביב, פרס מחלקת החינוך של עיריית ת"א—יפו; (100) — ארד אריה, חיפה, מדלית ארד עם ציון לשבח של חבר השופטים; (102) — דרנר אביחי, תל־אביב, תעודת־כבוד; (103) — שרמן אריה, תל־אביב, תעודת־כבוד; (104) — לוי יורם, תל־אביב, תעודת־כבוד.

ספרות בולאית

מדליות זהב, כסף

דומיניץ שלמה, תל־אביב — בעד ספרו "ישראל בראי הדורות" — עם פרס כבוד של אגוד אספני "יודאיקה".

מדליות־ארד

לינדנבאום אריה, תל־אביב — בעל האלבוים "יודאי־קה" — "יהודים על בולים".
תעודות מדליות־זהב
 פולק פי' וי' — עבור הירחון "הולילנד פילטסיסט" (בשפה האנגלית).

תעודות מדליות־כסף

זימון איסידור — קטלוגים לבולי ישראל.
 שליש שמואל — העתון "בולים", ירחון התאחדות אגודות הבולאים בישראל.
 גרד אלי — הירחון "יודאיקה פוסט", מוצא ב"א רצות־הברית, באנגלית.

תעודות מדליות־ארד

ברקאי ב' א' — בעד מדורים בולאיים בעתונות.
 לינדנבאום אריה — " " " "
 מרכוס יהושע — " " " "
 לנגלבן חיים — " " " "

תעודת כבוד

לינדנבאום אריה — בעד קטלוג בולי "שנת ה'פליט העולמית".

חיפה, עם פרס מיוחד של חברת לוי־אפשטיין בע"מ; (37) — ספיר אריה, גבעתיים; (39א) — קרון דב, תל־אביב, עם פרס הכבוד של האגודה הפילטלית הא־מריקאית; (44) — שפיגל יהושע, תל־אביב; (69) — גבלה פרידריך, חיפה.

מדליות כסף

(11) — סטון רוג'ר, ארצות־הברית, עם פרס כבוד של האגודה התל־אביבית לבולאות; (18) — רנן שלום, תל־אביב; (28) — שלוינגר משה, חיפה, עם פרס כבוד של התאחדות אגודות הבולאים בישראל; (30) — אוקו ירחמיאל, תל־אביב; (33) — מינס י', חיפה; (35) — ליכנהיים קורט, ירושלים; (36) — סולי שלמה, תל־אביב; (38) — עמיאל אליהו, רחובות; (49) — שלוינגר משה, חיפה; (52) — אדרי אליעזר, תל־אביב; (56) — אינהורי שמואל, תל־אביב; (57) — איסטנר אליעזר, חיפה; (70) — גולדן חיים, תל־אביב; (83) — מסטבוים צבי, אוור; (89/88) — פנחס בנימין, תל־אביב; (91) — ד"ר קובו יוסף, רמת־גן, עם פרס כבוד של אגודת סוחרי הבולים בישראל; (94) — דוד תיאודור, תל־אביב; (97/96/95) — תמיר אברהם, חיפה.

מדליות־ארד

(5) — פופיק אריה, גבעתיים, עם פרס כבוד של נשיא לשכת המסחר ת"א—יפו; (10) — סונדק מרדכי, מעלה־החמשה; (12) — אנוליק ראובן, כפר־סבא; (14) — בליצר שלמה, תל־אביב; (15) לבנון יהודה, ירושלים; (32) — הראל דן, תל־אביב; (38א) — עמיאל אליהו, רחובות; (39) — רוזנפלד יעקב, חיפה; (40) — אדלר זיגפריד, תל־אביב; (41) — אלפרד זינפריד, תל־אביב; (42) — ד"ר פרוידנברג יעקב, תל־אביב; (43) — קנר ארוין, חיפה; (48) — קמחי נתן, תל־אביב; (51) — אבנרי בצלאל, תל־אביב; (59) — בלנק ש', חולון; (60) — ד"ר באומן א', חיפה; (62) — בהיר ירחמיאל, הרצליה; (63) — בניצקי

לתערוכת „פולסקה-60“

במסיבה חגיגת, שנערכה באולמי המלון המפואר „גרנד הוטל“ שבווארשה, נפתחה תערוכת הבולים הבינלאומית „פולסקה-60“. בתערוכה ביקרו כמאה אלף איש בלבד, וזאת על אף המאמצים שנעשו מצד המארגנים למשוך לתערוכה קהל מבקרים רב ככל האפשר. חלק ניכר מהביקורים בתערוכה נעשה בצורה מאורגנת ותלמודי בתי הספר מווארשה וסביבתה באו לחזות בתערוכה בלוויית מורייהם.

מספר המבקרים בתערוכת ווארשה אינו עולה על מספר המבקרים בתערוכת „תבילי“, שנערכה בשנת 1957 בתל-אביב.

אף-על-פי-כן, יכולים הפולנים להתגאות בתערוכתם. כי מספר המבקרים בה עלה פי כמה וכמה על מספר המבקרים בתערוכת „אינטרפוסטה“ הגרמנית; „סיציי“ ליה 59 האיטלקית ו„ס.י.פ.60“ הספרדית.

אשר לתערוכה „פולסקה-60“, ראוי להוסיף, ששרר בה סדר מר פתי ובעיקר באולמותיה (הסידור רים הארגוניים לקו במקצת). הן אולמות היו מרווחים למדי וגם האיוורור והתאורה השביעו בהחלט את רצון המבקרים.

הדואר הפולני הוציא לכבוד הן תערוכה הבינלאומית צמד-זכרון, המורכבת מ-4 בולים בערך 10+10 זלוטי. הערך המוסף נועד לכיסוי ההוצאות האירגוניות של התערוכה. כה הצמדה נמכרה רק בצמוד לכרטיסי-כניסה לתערוכה ועל כל כרטיס כניסה אפשר היה לרכוש בול בודד אחד, כלומר, לשם רכישה צמדה שלמה היה צורך בקניית 4 כרטיסי-כניסה לתערוכה, שמחיר כ"א היה 5 זלוטי. באופן כזה הגיע מחיר הצמדה ל-100 זלוטי, שהם לפי השער הרשמי, יותר מ-4 דולאר.

מעטפות „יום ראשון“ מבוללות בבול בודד של תערוכת „פולסקה-60“ והמוחתמות בחותמת-זכרון מיוחדת, שהוכנסה לשימוש בסניף הדואר המיוחד שבארמון התרבות והמדע, נמכרו באופן חופשי

בטקס הפתיחה נכח קהל רב, אנשי הסגל הדיפלומטי, בניניהם ציר ישראל בווארשה, מר רחבעם עמיר, והמוכר הראשון מר צבי נצר. רוב חברי חבר השופטים הבינלאומי הגיעו לווארשה לפני הפתיחה וביניהם גראו סיר ג'וזף וילסון (שומר האוסף הבריטי הישן מלכותי) והשופט הישראלי, ד"ר וו. הקסטר.

התערוכה, שהתקיימה בהיכל הירבות והמדע השתרעה על פני 20 אילמות, בהם הציגו האספנים והנהלות הדואר את מיטב הישגיהן של הבולאות העולמית. שטחם הכוללי של האולמות מגיע לכדי 6000 מטר מרובע, בהם סודרו לא פחות מ-2800 מסגרות, השייכות לאלף מציגים שונים מכל רחבי תבל.

האולמות שקירותיהם מצופים שישו קושטו בכתובות וסמלים, מעשי ידיהם של הגראפיקאים הבינלאומיים, שיצאו להם מוניטין בר ארצות רבות. למראה הנאה תרמו רבות סרטי הדגלים מארצות שונות, אך בין הסרטים המודפסים לא נכלל הדגל הישראלי. נראה, שברגע האחרון הופנתה לכך תשורה מת לבם של המארגנים ואלה תקעו בין הדגלים, דגל ישראל בודד. הגדול בהרבה משאר הדגלים והוא עורר ללא ספק את גאווותם הלאומית של היהודים, שנתרו עדיין בווארשה ובאו לבקר בתערוכה.

תקרית משעשעת נוספת אירעה לפולנים בשעת הדפסתו של קטלוג התערוכה. בדף המראה את תמונותיהם של השופטים הבינלאומיים, הודפסה — בטעות, כמורבן — פעמיים תמונתו של השופט הישראלי ד"ר וו. הקסטר ובעוד שמתחת לתמונה הראשונה מופיע שמו של השופט הישראלי, מופיע מתחת לתמונה השנייה שמו של השופט השווייצרי ה. הונציקר. באגף התצוגות הרשמיות, הוצגה גם התוצגת של הדואר הישראלי, אך מפאת חוסר מקום, צייר (המשך בעמוד 13)

וללא הגבלה, בסך 22 זלוטי למעט טפה ומכירתה לא היתה צמודה לכרטיסי-כניסה לתערוכה. לאספני הבולים הישראליים נרצת קצת מורה העובדה, שמעטפות „יום ראשון“ נמכרו בכל משך רדי הדואר ובדוכנים, במחיר הרשמי, גם שבועיים אחר פתיחת התערוכה, בעוד שמכירת הצמדות נפסקה עם נעילת התערוכה. כידוע, נוהג הדואר שלנו אחרת. בעוד שמעטפות „יום ראשון“ נמכרות בדואר רק ביום הראשון להופעת הבול, נמכרים הבולים הישראליים במחירים הרשמיים גם אחר „יום ההופעה“.

בול-הזכרון „פולסקה-60“ מראים רפרודוקציה של הבול הפולני הראשון, שהופיע לפני 100 שנה, כשהוא מוחתם בחותמת עגולה הנושאת את הספרה „1“.

תערוכת פולסקה 60" (סוף)

★ הפרס הגדול באגף הכבוד, הרי ענק ליהודי צרפתי, ליפשיץ, בעד אוסף קלאסי של בולי רוסיה.

★ הפרס הבינלאומי הגדול, הוער נק למר פאולי מהולנד, בעד בולי הולנד קלאסיים. היה זה אוסף נהדר.

★ הפרס הלאומי הגדול, הוענק למר בויאנוביץ מאנגליה בעד אוסף קלאסי של בולי פולין הראשי שונים. אגב, סבורים שגם מר בויאנוביץ הינו יהודי, שמוצאו מקטור ביץ שבפולין ושמו הקודם היה בראונשטיין. אין כל ספק, שאוספו נחשב לטוב ביותר בעולם מסוגו וקיימת אף דעה, שאוסף זה טוב יותר מהאוסף הפולני הממשלתי, הנמצא במוזיאון הלאומי.

מכל מקום, כדאי לנו ללמוד מ"לקח פולסקה 60" לגבי תערוכות בולים בינלאומיות, שיערכו בעתיד. הבלאים הישראלים חייבים לתאם עם התאחדות אגודות הבור לאים בישראל, מה עליהם להציג, כדי לשלוח אוספים בעלי רמה, משרד החוץ חייב, מצדו, להגיש סיוע כלשהו.

לעומת זאת, הוקדש אחד מ-4 האוספים הישראלים שנשלחו ל"פולסקה 60", דווקא לבולי פולין וכמובן שהיו לו כאן מתהרים חזקים ביותר, בכל זאת זכה מר א. ספיר, בעל האוסף הנ"ל, במדליית כסף, יתר הבלאים הישראלים וזכו בתוצאות הבאות:

★ מר ישראל סגל (חבר התור כורת הפלהרמונית) — מדליית ארד מכספת, עם ציון לשבח, כי עד אוסף על הנושא "שופין על בולים", כמו כן הוענק למר י. סגל פרס כבוד בצורת אוסף תקלידי ט"ם של יצירות שופן.

★ מל זיגי אדלר, מדליית ארד בעד אוסף, המוקדש לטיסות ובולי דואר-איר.

★ מר צ. מסטבוים — מדליית ארד בעד אוסף על הנושא "ילדים על בולים".

★ ש. שליט — מדליית כסף עם דיפלומה, על השתתפותו באגף הספרות הבולאית.

מצמה התוצגת, שכללה 10 מסגרות, ל-6 מסגרות בלבד. התוצגת עשתה רושם יפה ומשכה תשומת לב של קהל מבקרים רב שהתייחס ע"י ידה לשעה קלה.

לעומת זאת, נהגו הפולנים בנדיבות יתירה לגבי התוצגת היישובית וזו השתרעה על פני אולם שלם. היא הכילה כ-50 מסגרות, שהוצגו על רקע אדום. את האולם הזה קישטו תמונות ענקיות של בול ה"ספוטניק".

הפולנים הקדישו בתערוכתם אגף מיוחד לאוספים של הגוער אשר רמתם מבוהה למדי נראה, שהפולנים מטפחים את אוסף ה"בולים בקרב תלמידי בתי הספר. הארגון בתערוכת פולסקה 60 היה לקוי במקצת. האורחים השופטים התלוננו על כך והם מעלים עדיין זכרונות נעימים מ"תערוכה הישראלית המוצלחת — תביל-57".

הישראלים ב"פולסקה 60"

השתתפותנו ב"פולסקה 60" לא זיכתה אותנו בהישגים רבים. דו"קא בפולין, כשמרבית הארצות ניסו להפגין את יכולתן, היסטוריה משום מה האספנים הישראלים ולא שלחו את אוצרותיהם הבולאיים לתערוכה הפולנית.

יתכן, שהיו לכך סיבות סובייקטיביים כגון דמי-ביטוח גבוהים ועוד. אך גם על כך אפשר היה להתגבר בעזרת משרד החוץ. ומה רבה היתה החשיבות להצליח דו"קא בווארשה, יעידו אילי עובדי הצירות שלנו בפולין.

מכל מקום, יש להצטער על העובדה, שבולאי ארצנו לא שלחו לווארשה אוספים ישראלים. אוסף בולים ישראליים יכול היה לזכות כאן בפרס גבוה-יחסית, כי רמת התערוכה היתה נמוכה מזו של פלרמו ולא היו מתהרים מקר מיים. כאמור, בולאי גרמני הציג את האוסף היחיד בכל התערוכה, שהוקדש לבולי ישראל.

בול "אירופה" של ממשלת גולה הרומנית

מאז תום מלחמת העולם השנייה חלפו כבר 15 שנה והנה עדיין "פועלת" במרדור, בירת ספרד, ממשלת-גולה רומנית, המתנגדת למושטר החדש ברומניה.

החדש, שהוצא זה עתה ע"י ממשלת-הגולה הרומנית.

ציור הבול מבוסס על ציור בול "אירופה" החדש, שהוכנס לשימוש ב-14 ארצות אירופה המערבית. הבול מראה במרכז את המילה "E.U.R.O.P.A.", כשהאות "O" הוגדלה לממדי גלגל ענק. בבול הרומני מופיע נוסף לכך ציורו של אדם, המנסה לגלגל את הגלגל לעבר מכשול שצוייר בצורת אבן הנור שאת את סמל בריה"מ. לציור השמאלי של הבול צורף שובל הנושא את הכתובת: "אירופה איים — חסלו את הקומוניזם מרצונכם אתם — חופש לאירופה המזרחית".

אין, כמובן, בדעתנו להצדיק ממשלה זו או לנהל תעמולה למען בוליה, שאינם אלא בולי

בול "אירופה" הרומני

תעמולה המודבקים לציידים של בוליה-הדואר הספרדיים, אך בשל ה"פיקנטיות" שבבולים אלה ובשל הסכנה שבולאים עלולים להחשבם לבולים כשרים, מצאנו לנכון לפרסם את בול "אירופה"

קפריסין באספקלריה בולאית

ב־16 באוגוסט 1960 זכתה קפריסין בעצמאותה — כמחצית שנה לאחר שזו הוכתרה לעם הקפריסאי. החודשים שבין ה־19 לפברואר, מועד שנקבע תחילה להכרזת עצמאותה של קפריסין לבין ה־1 ביולי 1960, עברו כמשא ומתן מיוגע בין ממשלת בריטניה ונציגי קפריסין.

כבולאית, נמצא ענין כבולי קפריסין, הן כמדינה החדשה והן כארץ שרגלי יהודים רבים דרכו עליה ואף יצרו בה היסטוריה בולאית.

בתקופות ההיסטוריות השונות היתה קפריסין סלע מחלוקת בין המעצמות הגדולות. משנת 1571, לאחר שהשולטן סלים השני כבש את האי, נשארה קפריסין תחת שלטון עותומני עד שנת 1878. משנה זו ועד אוגוסט 1960 היתה קפריסין תחת שלטון בריטי, ש־היה מבוסס על הסכם שנחתם בין השולטן לבין בריטניה, ו־אשר לפיו נאותו האנגלים לעמוד בצד השולטן במלחמת רוסיה—טורקיה.

בולים עם הרפסירכב "ציפרוס"

אחד התפקידים הראשונים של המנהלה הבריטית בקפריסין, היה לארגן את שרותי הדואר. במחצית השנייה של המאה ה־19 היה נפוץ השמוש בבולי דיאר, אולם משרד הדואר הבריטי הראשון ב־קפריסין השתמש בבולי אנגליה הרגילים, עם תמונתה של המלכה ויקטוריה כשהוטבע עליהם הדפס רכב "ציפרוס". בשנת 1881 הוכר נסו לראשונה הבולים המקובלים במושבות בריטיות עם השם "ציפ־רוס" מודפס בחלקו העליון של הבול.

בשנת 1928 ליובל ה־50 לשל־טון הבריטי באי, הוצאה סדרה בת עשרה ערכים שהיתה בבחינת הידוש בבולי קפריסין. היו אלה בולים עם תמונות ששיקפו תקופות שונות בדברי ימי האי. מ־כאן ואילך הוצאו סדרות מספר של בולי נוף, המצטיינים בדרך כלל, ביופים.

א. — מפקדה ראשית 3, נסה מיוחד, קפריסין.

ב. — מחנה 70, מטה מיוחד, התאריך בשתי חותמות אלה הוטבע בנפרד. רוב המכתבים מ־סוג זה נושאים עליהם חותמת ב־שתי החותמות הוכנסו לשמוש ב־אוקטובר 1947 ושמשו עד להפיכת קשרי הדואר עם ארץ יש־ראל באמצע מרץ 1948.

המכתבים שיצאו באמצעות ה־דואר המקומי של הערים השונות בקפריסין, נושאים עליהם חותמות של משרדי הדואר המקומיים.

שלל דברי־דואר שטרם נחקרו כראוי, הם המשלוחים שהועברו מקפריסין באמצעות מוסדות יהודיים שונים שפעלו במחנות. כפי הנראה השתמשו וועדי המחנות בחותמת דואר שלהם בנוסח "דואר מחנה". כן ידועה חותמת עגולה, שבמרכזה מגן־דוד ובשוליה כתובת עברית ואנגלית בנוסח "דאר המרכזיה", "Central Post" (שם מקום). "Caralos"

בולים בבסיסים הבריטיים

בשנות השלטון הבריטי בקפריסין ידועות גם מיני חותמות ש־היו בשמוש הצבא הבריטי. עתה, עם קביעת שני בסיסים בריטיים באי — האחד באקרופוליס שבדרום האי ליד לימאסול, והשני ליד דקליה שבדרום מזרח האי, צפויה תופעה בולאית מעניינת למדי: ב־תוך איזור דקליה יהיו שני כפי־רים ותחנת כוח שאותרו כריברנות קפריסאית. לקפריסין תהיה גישה חופשית לשטחי הבסיסים והקפריסאים שיתגוררו בתוכם יהיו נתונים לשפוט קפריסאי. הם יהיו חייבים בתשלום מסים לשל־טנות הרפובליקה ויהנו מכל ה־שרותם, לרבות שירותי דואר. ב־סניפי הדואר שבכפרים אלה ניתן יהיה להשתמש בבולים בריטיים וקפריסאיים כאחד. כל שאר שרותי הדואר בבסיסים יפעלו באמצעות הצבא הבריטי בלבד. החותמות יהיו של סניפי הדואר הצבאי ה־בריטי, כפי שהיה בעבר. בהסכם בין נציגי העם הקפריסאי לבין בריטניה, התחייבה הרפובליקה (המשך בעמוד 15)

תקופת מחנות יהודים

בתום מלחמת העולם השנייה החלו עולים לישראל שרידי הישוב היהודי באירופה. פליטי השואה,

שהדפקו על שערי הארץ, מצאוה נעולה בגלל משטר "הספר הלבן". הבריטים, שלא יכלו לעמוד בפני לחץ העליה מאירופה, הקימו ב־שנת 1946 חמישה מחנות הסגר בקפריסין, לשם כוונו העולים ש־הגיעו לחופי הארץ, מחוץ למינסה הקבועה. היו מקרים שאניות מע־פילים נתפסו בלב ים והועברו ישר לקפריסין. המחנות נתמלאו עד מהרה והבריטים פתחו מחנות נוספים.

כדי לקיים קשר מכתבים בין עצורי המחנות לבין קרוביהם ב־ארץ ובהר"ל השתמשו בשלוש דרכים שונות: א. — שרותי הדואר של השלטונות הבריטיים הצבאיים שהיו ממונים על המחנות; ב. — שרותי הדואר הרגילים של האי (באמצעות עובדים יוונים שנכנסו למחנה); ג. — באמצעות נווטות יהודיים שפעלו במחנות.

נראה, כי הבריטים הכינו היטב את השרותים השונים במחנות ה־עצורים, שכן ידוע כי במחנה מס' 70 היו סידורים מיוחדים להתחמת הדואר היוצא של העצורים. ידועות שתי חותמות שהיו בשימוש:

מצרים הדפיסה בולי „פלסטיין“

מנהל הדואר עמד על הישגיהן של הנשים בארצות הברית שהם בעלי ענין גם לנשי כל העמים, הזוכות להכרה גדלה והולכת בחיי החברה, הכלכלה והמדיניות של ארצותיהן.

בארצות הברית יש למעלה מ־63 מיליון נשים מבוגרות ויותר מ־25 מיליון מהן אמהות לילדים בגיל בית־הספר או בגיל רך יותר. יותר מ־22 מיליון הנשים העובדות הן למעלה משליש כל העובדים ב־מדינה.

תמרה פרס כבול דואר רוסי
האתלטית היהודיה, תמרה פרס, אחת מ־317 הספורטאים הסובייטיים שששאות ברית־המועצות הע־ניקא להם אותות הצטיינות — הופיעה בבול דואר אולימפי.

תמרה פרס קיבלה מדליית־זהב בהדיפת כדור ברזל באולימפיאדת רומא 1960. עם שובה למוסקבה הוענק לה אות הכבוד הגבוה ב־יותר בברית המועצות — „אות לגי“.

בול הדואר עליו נראית תמרה פרס, הופיע במסגרת סידרה בת עשרה ערכים שהוצאו לכבוד ה־אולימפיאדה, ומתארים דמויות ספורטאים בענפי ספורט שונים. שמה של תמרה אינו מופיע ב־בול, אולם נודע כי הספורטאית כבול בן 40 קופ. היא תמרה פרס.

(המשך מעמוד 14)

של קפריסין לבצע את העברת הדואר מן הבסיסים הבריטיים ר־אליהם.

ברפובליקה של קפריסין הופיעו עד כה שלושה בולים עם מפת האי בערכים של 10, 30 ו־100 מיל. השם „קפריסין“ רשום בשפה היוונית והטורקית. במחזור נמצאת גם סידרה מן המנין עם תמונת הוד מעלתה אליזבת השנייה, מל־כת אנגליה, כשעליהם הדפס־רכב „הרפובליקה של קפריסין 1960“ — בטורקית ויוונית.

תמיד היה מאוחד, עוד לפני ה־איחוד של קע"ם. המלה „פלסטיין“ באה, לדברי הכותב, להביע את גאוותם של הערבים על ששם „ארצם“ (המרכאות של העורך) מופיע הפעם על בול מן המנין.

תנ"ך כבולי ארה"ב

בשלהי הקיץ הופיע בארצות־הברית בול זכרון לכבוד האשה האמריקאית בעת וועידה על נוש־אים לאומיים ובינלאומיים מטעם „לשכת הנשים“ במיניסטריון ה־עבודה האמריקאי. הציור הוכן בידי רוברט סיוארד, מי שעומד בראש אגף התצוגות בסוכנות המודיעין של אר"ם והוא מראה במרכזו, על

רקע בהיר, אם וילדה קטנה עם ספר פתוח לפניהן. שבועות אחר־דיים לאחר הופעת הבול פנו אל הצייר נציגי האגודה הבולאית של אספני נושאים דתיים ובקשוהו ל־הבהיר באם הספר שצייר בבול הוא ספר תנ"ך, או שמא הוא ספר סמלי בלבד. תשובת הצייר היתה שאמנם נתכוון לספר תנ"ך, אולם אין בדעתו לשמש מטיף דתי, ר־משום כך ציין את התנ"ך שב־בול בצורה סמלית ביותר — ב־ספר מצויה סימנית האופיינית לספרי תנ"ך בלבד. לדברי הצייר, הוא צייר את הסימנית במיוחד למען תשמש רמז שהספר הוא תנ"ך. הוא ציין, שאמנם יתכן שאנשים שונים יראו בציור דב־רים שונים, אך אין ספק, שב־ראותם ספר פתוח ליד אם וילד — יבינו כי הכוונה לספר הספרים שהוא היסוד לחנוך הילד.

עם הופעת הבול ערך משרד הדואר האמריקאי טקס מיוחד ר־

לידינו הגיע בול מצרי חדש, שהוכנס לא מוזמן למחזור ברצ־עת עזה, על הבול נמצאת דמות של רעמסס השני וכן כתובת ב־אותיות בולטות: „פלסטיין“. זהו בול ראשון מאז 1948, בניגוד לשאר הבולים של „פלסטיין“ ש־הופיעו בצורת בולי־כיבוש זמ־ניים, או הדפס־רכב. הבול ממש המשך לסידרת בולי רעמסס ה־שני, הנמצאים מוזמן בשימוש תו־שבי החבל הדרומי של קע"ם, והוא דומה בכל פרטיו לבולים הקודמים, מלבד הכתובת „פלס־טין“ באנגלית ובערבית. השם „קע"ם“ הודפס באותיות זעירות מאד יחסית.

אשר לציור — אין זה מקרה שלבולי הרצועה נבחרה דמותו של רעמסס השני, שכן הוא מלכה ה־אחרון של מצרים העתיקה, בן השושלת ה־19, שמלך על אימפריה גדולה שכללה גם את ארץ־ישראל (המאה ה־13 לפני הספירה). בני השושלת ה־18 של הפרעונים איבדו את השליטה על העמים השכנים מעבר לחצי האי סיני, ורק הבאים אחריהם — רעמסס הראשון וסטי הראשון — כבשום מחדש. רעמסס השני היה, איפוא, המלך המצרי הגדול שהצליח למלוך 67 שנה. מצבת סטי הראשון נתגלתה ב־בשן, מקום שבו התחוללו קרבות מכריעים בין המצרים לבין ה־חיתים בגלל הסכנה שהיתה צפויה למעמדו של הכיבוש המצרי ב־ישראל וסוריה.

פרט מעניין בקשר לבול המצרי החדש מצאנו בעתון אמריקאי נפוץ, שצויין על ידי בעל טור קבוע של חדשות הבולאות ה־ערבית. בעל הטור מדגיש, כי תפקידו של הבול, שישמש את תושבי עזה, להזכיר שהארץ היתה פעם חלק של האימפריה הפרעונית הגדולה מלפני כ־3000 שנה. כן יזכיר הבול את העובדה, כי ה־ערבים היום הם צאצאי עם ש־

הבולים הנדרשים ביותר

צאת י. מרקוס

מהם הבולים הנדרשים ביותר עליידי בולאי ישראל? אמנם רוב הבולאים החותיקים בישראל מתרכזים גם היום בבולאות הקלאסיות, ותצוגותיהם זכו להצלחה רבה בתערוכות "תפנית" וכן בתערוכות בולים בינלאומיות (בולי המושבות הבריטיות, ארצות אירופה, תורכיה, מצרים ועוד), אולם שיצות הנושאים כבשה את לבם של בני הדור הצעיר מבין אספני ישראל, המתוויים את הרוב המכריע...

מהם הנושאים הפופולאריים ב"ישראל? פניתי לארנסט סטנק, בעל הנות הבולים המרכזית בח"י אביב. הבולים הפופולאריים ביותר אחרי בולי ישראל הם בולי או"ם או בולים, המופיעים במדינות שור נת לכבוד או"ם — אמר לי א. סטנק. אחרי בולי או"ם באים בולי ספרוט, בולי אירופה, בולי היות, פרחים, אמנות ואמנים, מר זיקה ומזיקאים, ו"יודאיקה". להצ' לחה מיוחדת זכתה השנה סדרת בולי הפליטים — מדגיש א. סטנק.

מבחינת החלוקה לפי ארצות, גדולה בישראל התעניינות בבולי מדינות אפריקה שהשתחררו (ב" ארץ כבר ישנם 1000 אספני בולי גאנה, ומספרם גדל הולך). או"ם פים, כמובן, בולאי ישראל את בולי ישראל, כמקובל בכל מדינה, אחר כך — מבקשים בולי או"ם.

שווייץ, בריטניה, צרפת ומושביר תיה, ברית המועצות ורבים או"ם פים גם בולי פולין, הולנד, הונגריה, ורומניה. ארה"ב נמצאת ב" מקום ה"15, לפי מידת הפופולאריות שלה בין בולאי ישראל.

ואילו א. סטנק טוען, כי בולי צרפת הם הבולים הנדרשים ביותר לא רק בארץ, אלא בעולם כולו. רבים דורשים את בולי ברלין הר מערבית (לא מחיבה מיוחדת לי ברלין, אלא מתוך סברה שכאן עוד יחולו תמורות מדיניות, שבעקבו תיחול יעלה ערכם של בוליהודואר, המופיעים בברלין המערבת).

לאחרונה — מציין א. סטנק — מבקשים כולם את בולי אפריקה ואת בולי קפריסין, המתגים כבר בהלוך הראווה של הנות. הוא מר סיף ואומר, כי באירופה אינא גיי כרת אותה מידת התעניינות בבולי אפריקה כמו בישראל.

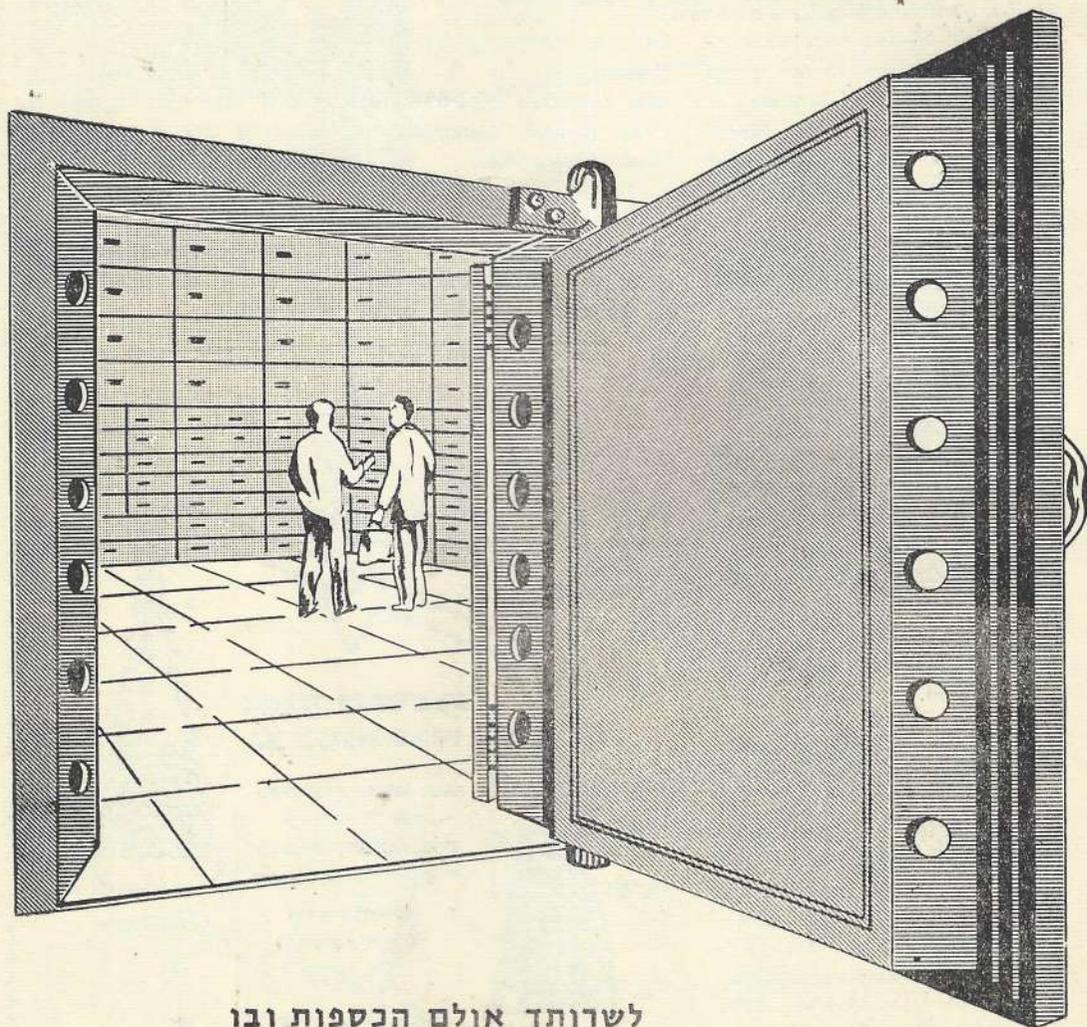
לעומת זאת הוכיחו תוצאות הר משאל, שנערך עליידי מדור הר בולאי בעתון "דבר", שבולי אמנות, ספורט וחקלאות הם בדרגת הת עניינות אחת בין אספני ישראל ואחריהם באים הנושאים: ילדים, פרחים, בעלי חיים, מדע, ארכיטק' טרה ו"יודאיקה".

בולי הפליטים

סדרת בולים, שזכתה להתעניינות עולמית, היא סדרת בולי "שנת הפליט העולמית", שהופעה בחור דש אפריל, השנה, לפי בקשת מז' כירות או"ם, שהופנתה לכל הר מדינות, החברות באו"ם. בולים אלה שצוירו בידי א. ואליש תי ארו את היסול גולת תימן והשתר' שות יוצאה בקרקע המולדת. בולי הפליטים הופיעו ברוב המדינות, פרט למדינות הסוציאליסטיות. ב" גלל התעניינות הגדולה בבולים אלה הופיעו אלבומים וקטאלוגים מיוחדים בארץ ובח"ל. בולים אלה עוררו, כאמור, מחלוקת ומכתבים, שנשלחו לדמוקראטיות העממיות, והנושאים עליהם בולי הפליטים, הוחזרו לשולחיהם. כן יוצלו, כי זכור, בולים אלה עליידי כמה מ'

כספות להשכיר

לשרותך אולם הכספות ובו
מתקן מיוחד לייבוש האויר.

כספת פרטית פירושה:

בטחון * נוחיות * סודיות

דחך

בנק דיסקונט לישראל

What's New

In Israel Philately TAVIV — A GREAT SUCCESS

The National Stamp Exhibition TAVIV was a great success. The Prize of Honour of the Ministry of Post for the best Israel collection was awarded to Mr. J. Spiegel, Tel-Aviv.

Gold Medals were awarded to 9 Collectors. In the group of Philatelic Literature a Diploma for a Silver Medal went to Mr. S. Shalit for the "Stamps" (Monthly). A Medal and Diploma to Mr.

Israel is celebrating the 100th birthday of Dr. T. Herzl who convoked in 1897, the first Zionist Congress in Basle, Switzerland.

The third item will also appear in December. It will honor the 100th anniversary of Henrietta Szold's birth.

Henrietta Sold founded the Hadassah (American Women's Zionist Organization) in New York in 1912.

The new definitives will also be released during this period and will depict the signs of the Zodiac. Total value of all is approximately 2.50—3 IL. The set will be designed by E. Blauschild of Tel-Aviv, a newcomer to the ranks of Israel Stamp designers.

Henrietta Szold Stamp

A. Lindenbaum for "Judaica" album and Refugee Catalogue; a Silver-Gold Medal to Mr. S. Dominitz, and a Silver Diploma to Mr. E. Grad for the "Judaica Post". Diploma to Mr. B.A. Barcay, Mr. J. Marcus, and Mr. Ch. Langleben.

Israel's philatelic program for the next six month is presently on hand.

After the 25 agorot commemorative stamp and one souvenir sheet in honor of the National Stamp Exhibition in Tel-Aviv "TAVIV", will appear one commemorative the forthcoming 25th Zionist Congress, Henrietta Szold and Zodiac stamps.

The next item will be a 50a. to commemorate the forthcoming 25th Zionist Congress. Contemplated date of issue is December 1960. This Congress fittingly enough will be held while

**מענק „השנה”
גם בשנת 1960**

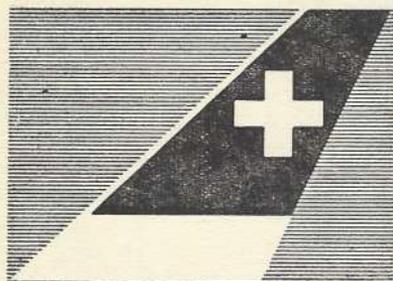
החברה היחידה תנותנת מענקה
זה 9 שנים בלי הפסקה -
ככל מבוססו חיים ללא הצמדה
המקיימים את ביטוחם בהתמדה.

תוספת סכום ביטוח
ללא תוספת דמי ביטוח

**הכסף בנכוח מאגניאם ...
המענק הוא מאגני הכפולותיאם**

השנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

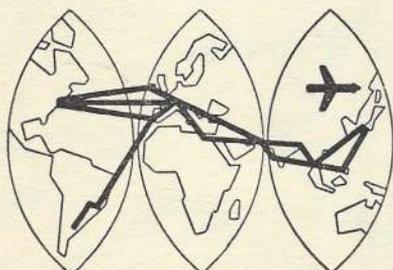

**אותו השרות -
במשנה מהירות!**

לארצות הברית

תרגיש נפלא במטוס DC - 8

SWISSAIR

WORLDWIDE

מטוסי הסילון DC-8 DOUGLAS של
"סויס אייר" מקצרים עתה בחצי את
זמן הטיסה בין אירופה לארצות-הברית.

יוצאים מלוד בשעה 9.30 בבוקר ומגיעים
לניו-יורק באותו יום בשעה 7.45 בערב.

במשך כל הטיסה תהנה מטפול שוויצרי
לבבי, ידידותי ומסורתי.

**אספו
בול
דואר
ישראל**

השירות הבולאי
תל אביב-יפו • ירושלים • חיפה

טוב ארבעים אגודת סטודנטים